

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

J Ante D

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

lib. xxviii. Eoz do qui ter ibi superauissent imagines
 ex membris ipsorum similitudine expressa: quas eco-
 nas vocat. Nonnulli etiam hec Icona e. z hoc iconis-
 ma atis. declinant. Cuius diminutiū est Iconcula.
 Est z icon teste Cicerone ad herē. figura cū. s. forme
 ad formā cū quadā similitudine sit collatio/ aut laudis/
 aut vituperationis causa: vt si diceret: Ibat in plū eos
 pore tauri validissimi/ impetu leonis accerrimi.

Iconicus a. um. z iconius a. um. qd ita est pictū siue for-
 matū/ vt ex eius membris sit expressa similitudo. Sive
 in Cali. Simulacrū stabat in templo aureū iconium
 amiciebaturq; quotidie veste quali ipse vteret. Pli.
 Adeo iam colorū vsus increbuerat/ adeoq; ars pfe-
 cta erat: vt in eo plio iconcos duces pinxisse tradat
 arbeniensis Helciade/ Callimachus/ Lyncegiū/ Bar-
 barorum/ Dariū/ Zysapbernem.

Ico is. ic. icum. pcurio: z passiuū Icoz. Pli. Arbozum
 manu factoū receptarūq; in domos fulmine laurus
 sola non icit. Lini. lib. j. Ibi in turba icus Rem^o ce-
 cidit. Hinc fit icus us. pro percussione. Cice. lib. iij.
 offi. Icti fulminis desagravit. Pūma huius dōbi in
 presentia: vt inquit Pli. corrupit: sed producit in p-
 terito z mutato o finalē in i. Lucre. tñ. pducit in pten-
 ti. Erin corpus propellit z icit.

Iconisimos. Sene. lib. xv. episto. appellat descriptioes
 atq; id verbū esse publicanozū.

Ictipis idis. inquit Aristo. Syluestris mustele gen^o est
 magnitudine militentis catelli: sed pilo facie albedi-
 ne partis inferioris z mox astutia mustelle simile est
 Danuselicit maiorē immodus/ officit alucaribus
 Mellis enim audia est: aues etiā petit vt felis. Hāc
 martem speciali vocabulo z martureū/ seu fouinuz
 vocant. Gentale ei officum est.

Ictribis cum ipso latine piscis dicit: a quo sunt
 icthyobolus/ piscator.

Icthyobolion/ locus vbi pisces venduntur.

Icthyophagi pe. cor. qui ex piscibus viuunt: quo noie
 dicitur quidā populi. de quibus Hiero. cōtra Ioi-
 ni. Porro icthyophagi/ gens errās in litore maris
 rubi/ sup petras solis calore feruentes asiant pisces
 z hoc solo alimento viticant.

Icthyotrophia apud Col. loca in quib^o alunt pisces:
 que et piscine z viuaria latine dicuntur. Nam lib. ix.
 sic ait: x̄θ̄ῡο̄ρ̄ο̄φ̄ῑα sedula cura exercent. Ea sunt
 omnia vt latine potius loquamur sicut auū cobor-
 raliū stabula: nec minus eaz que cōclauibus septe sa-
 ginantur: vel aquatiliū animalū receptacula.

Icthyocola gluten ex piscib^o. Est etiā nomē piscis.
 Ceterus dō quotiens vult glutinū intelligi nō piscē:
 adicere solet gluten.

Icteros pe. cor. morbus cum per totū corpus bilis sus-
 funditur: q̄ interdū nigra/ interdū flaua ē. Et icterie^o
 qui eo morbo laborat/ ab ictero aue quā nos Galbu-
 lam vocamus auctore Pli. qui ait: Quis icterus vo-
 catur a colore: q̄ si spectet sanari id malū tradunt/ et
 autē mori: hanc puto latine vocari galbulam. De hac
 aue sic legimus: Galbula decipitur calamis z reti-
 bus ales. Turget ad huc viridi cum rudis vna mero.
 Hec etiā sicedula dicit/ q̄ ē crocei coloris. Hāc mor-
 bum Pli. et Bar. regū appellat/ q̄ multo pceptue
 curaret. Cor. z Apu. Auruginē z auruginosū hoies
 dicit Barcel. Arquatū a colore celestis arqus.

Ichnusa pe. pro. insula sardinia dicta est: qm̄ ad similitudi-
 nem vestigiū facta sit/ qd grece icchnos dō. Syri. lib.
 vi. Inde ichnusa pūs grauis memorata colonis.

Ichneumon/ animal est magnitudine felis/ specie mur-
 vulgo nunc murindicū vocat. Mascā in egypto et
 cū aspide pugnat. Ichneumona egyptū adorāt/ quo-
 niam oua crocodillozū cōterat/ z luro cōuolūt/ cum
 os aperit ita vt vterus eozū in lire soleat: vt exestis

intestinis eos inermat. Pli. etiā scribit Ichneumo-
 nes esse vespas minores q̄ aliē q̄ vni gen^o perimūt
 ex araneis phalangū appellatū.

Ichnographia est circini regule modice cōtinens vsus
 ex qua capiuntur formarū in solis arearū descriptio-
 nes. Aucto: Cicru. libro. j.

I ante D

Id varijs modis vsurpat ab auctoribus. Cum est dici-
 tur id qd res est: idem est ac si diceret/ qd verum est.
 Ter. in adel. Terum cogito id qd res est. Id gratias
 sum. i. in ea gratie sum. Aliq̄ ornatus tñ causa dō: vt
 id qd. i. qd. Idipsum. i. hoc. Cice. Lentulo. Multi
 rogabant: atq; idipsum consiliibus inuitis. Ab id fit
 idcirco coniunctio z ideo.

Ida idē mons altissimus q̄ ad troadez spectat/ habetq;
 multos pedes. Latus ei^o septentrionale ex angulū
 abydi vsq; ad Eiapū z Lycienū agrū ad pponitē
 pertinet: occidentale ad bellespontū respicit: austra-
 le. p̄mōzū facit: qd lectū appellat orientalia idē ad
 Byfos declinat: abū datoz mōs aq; z multa flumina
 ex eo descendūt in cui^o simitate loc^o fuit Bargar^o ap-
 pellat^o a quo gargara colica cuncta dicta est. Orib.
 li. iij. saf. Dindymon z Lybelen z amena font^o idā.
 Ida etiā appellata fuit Dardani scytharū regē filia.

Ideus a. um. nomen ab ida deductum. Propet. Ledi-
 te iā diue quas pastor viderat olim: Ideis tunicā po-
 nere verticibus. Est z nomen propiū viri quem tro-
 iano: um pieconi dicit Domerus.

Idalus/ mons est z nemus in Epyto quondā veneri fa-
 cer vbi z breue oppidum fuisse traditur. Unde z ve-
 nus idalia appellata.

Idaspes/ fluu^o insignis magnitudine in quo aurez ba-
 renz z gēne deppendunt. Fluit per partbos z indiā
 z ample pfundoz alio crebras fac insulas. Postre-
 mo q̄tuoz suscepit fluminib^o Indo flumini admi-
 scetur. Dicit^o Idaspes ab idalpo medozū regē.

Ideo pe. pro. octo Iouē adeoz Ideas inqt Aug. libro
 lxxx. q̄stionū latine possum^o vel forma vel species di-
 cere: vt dō z dōo trāsferre videamur. Ideas p̄nus
 Plato appellat peribet. Sunt autē idē exēpla-
 ria eterna eoz q̄ naturaliter sunt immortales/ immutabi-
 les/ inuolabiles. Et vt res apertio fiat/ op^o est fieri
 oēs hoies intelligere quēdā boiem. Et fieri oēs eqs
 equū. Et fieri animalia/ animal ingentū. Et quēdam
 modū ex vno sigillo cōplures sunt imp̄ssioes: sic ex
 vno homie secenta milia boim. Et hec est Platonis
 Idea. A quo Arist. dissentis nullas putat esse Ide-
 as. Eule. lib. preparatiōis. Idea sic diffinit. Idea est
 p̄peta substantia causa z principium: vt singularia
 talia sint/ qualis est ipsa: z quēdamodū sensibiliū exē-
 plaria ad hec corpora pcedunt: sic q̄ oia in seipsa pri-
 net pulcherrima atq; pfectissima hui^o mundi exēplar
 est: ad quā creatore deo ab vniuersa substantia mun-
 dus simillime formatus est.

Ideo cōiunctio est: z significat ob eā causam.
 Idcirco/ propter hoc/ similiter cōiunctio est.

Idē cōponit ex is z demū. i. iterum is. Et tam in genere
 maf. q̄ neu. noiatū/ necnon actūs maf. z fe. generis
 mutat in in a nō euphoniē causā: vt eundē eadem.
 Ceteri dō calus ex integro z corrupto cōposito inue-
 niūtur: vt eadē/ euidē/ eide/ eode. Idē eadē/ eisdē/ eol-
 dem. Itaq; p duo ii. vel p e et i regula erigit scribi tē
 noiatū pluralē masculinū q̄ dñū et ablatiū plura-
 les. Volēt tñ auctores et p syneresim vna p duabus
 ponere. Et in neutro qdē geminal cōpositio et dicitur
 mus idē idē. Sed cū idē est generis masculini/ pduci-
 tur i. In neutro dō corrupit. Virg. lib. iij. Idem am-
 bas ferro dolor atq; eadē boza tulisset. Iuue. Si se-
 cisset idē caderet sub iudice mox. Nonis. interdū idē

pro etiā. Lice. Et huic cōiuncta beneficētia: quā can-
dē vel benignitatē vel liberalitatē appellare licet. i.
quā etiā Quinti. Si cām veneficiū dicat adultera nō
D. Latonis dānata iudicio videt q̄ nullā adulteraz
nō eadē eē maleficā dixit: Ab idē fit idē qd est quasi
itē idē qd significat sicut eodē modo.

Idē idē pe. cor. cōponit ex idē idē sed in n mutatur
z c̄ interponit euphoniē causa. Cui^o obliq̄ deficiū: si
gnificatq̄ frequētē z eodē mō siue illud idē p eundē
modū. L. i. l. j. Anū lōge añ alias insignē specie et
pulchritudine a globo thalassi cuiusdā r aprā ferunt:
multisq̄ fascitātibz cuiam eā ferrēt: idē idē ne q̄s
violaret thalasso ferri clamitātū. Plin. Centū milia
nūmōz pro domo eius idē idē promittēs. Suet. in
Cels. Lum. D. Lato idē idē nec sine iureiurando
denunciaret delaturū se nomē eius simul ac primuz
exercitiū dimissit. i. frequētē.

Idios grece proprius. Unde Idiota. Idos sō latine
forma a quo idolum.

Idiographū pe. cor. latine priuata scriptura.

Idioma atis, ppietas sermōnis: vt sunt qnq̄ idioma/
ra. i. dialectici grecorū.

Idiores siue idiora/indocē siue illitterat: q̄ vocabulo
Lice. in Pisonē z aliū frequētē vruūt. Dicit etiā in/
utilis: q̄t rīmō z nō plurib^o vtilis puatis: plebeius/
Luci. Quid n̄ tu idē illatū me atq̄ ideorā dices?

Idolū pe. pro. dicit simulacrū. Nam apud grecos scri/
bitur. ἰδωλον. Nam ἰδωσ forma dicit.

Idolum diminutiū est.

Idolatra vel idolatras seu idololatra vel idololatras
idolorū cultor. Idolatria seu idololatria/simulachro/
rum cultura. Nam ἰδωλα a quo latra deducit
apud nos colo interpretat. Est enim cōposita dicitio
ex idolo z latra cultura. Hiero. cōtra Iouī. Nec mi/
rum si omne qd in macello vedit aplus emiubeat z
comedi cū idolatriā: z adhuc in templis idolorū qua
si idolotryta vescentibus pro sūma abstinentia fuerit
cibus tantū abstinere gantiliā.

Idolotryta pe. pro. dicit pōt inolatū idolo: vt est apud
aplm. Nōne cōsciticia eius cū sit infirma/gificabitur
ad comedendū idolotryta.

Idolotryta cū accētū in pe. inolatō q̄ fit idolis.

Idorhea nomē potū filij Dreti argiuozū regis.

Idoneus/Deucaliōis filius cretēsū rex q̄ cōtra tro/
ianos strenue dimicauit: z peritiā vrbē super Salen/
tinum montem calabrie condidit.

Idoneus a. um. quod est ad omnia aptū taz mala q̄ bo/
na. Teren. in An. Adcon videmur vobis idonei/in/
quibus illudatis.

Idas idē nomen propriū mariti Darpisē: qui omniū
formosissimus fuit.

Idumea cū diph. regio frig: q̄ (teste Pl. lib. v.) a meri/
die arabia haberia septētrione pbeniciā. In qua est
vrbē Idume pe. pro. finitima pbeniciē palmis abū/
dans. Luca. lib. iij. Bagaq̄ z arbutto palmaz diues
Idume. Inde fit idume^o a. um. Argil. lib. iij. geoz.
Primus Idumeas referā tibi mātua palmas. Hiero.
ad Darda. Idumeos q̄s a meridiana plaga vix
vigintriq̄ ab hierosolyma millibus separatos.

Idus feminini generis z tñ pluraliter dicit pōt diuisio.
Cū ppie existimant diēs q̄ diuidunt mensem. Vi/
uidunt em̄ menses p̄cipue nonas a calēdis. Iduare
siquidē etrusca lingua diuidere est. Sunt etiā q̄ di/
cant Idus quasi vidus: v littera detracta q̄ tūc ple/
na luna videat. Alij απο του ελουσ: hoc est a spe/
cie deducūt q̄ ea die luna plenissimā specie ostendat.
Alij ab ioue quasi iduli: qm̄ apud thuloscos omnibus
idibus ioui imolabat a flamine.

I ante E

Iebus ciuitas metropol q̄ postea salē: tertio hierosoly/
ma z nūc belia dī. Dieb^o dieti sunt iebuset: de q̄bus
Hiero. ad Darda. scribit q̄ a iudeis expelli nequerit
z remāserūt cū eis in scādali crepliq̄ vicinorū: itā/
tū: vt vbi tēplū pditū est: aree oīne fuerūt iebuseti.

Iecur ois: z iocinoris: q̄ grūs vt inq̄t Dns. videt a no/
minatiuo iocin^o: qd nō est in vsu. Pl. Sex victimaz
iocinora replicata/intrinsec^o regta sunt. Dicit z ieci/
nus eris/ sic mun^o eris. Et significat hepar. Et si fi/
bras iocinerū dicim^o. In hoc itē z insanie causam eē
voluntis cur pauoris in corde/in splene letitē. Vcur
cōnectit cordi p venas q̄ sanguinis alimēta iocinorū
pstant. Et hec eadē ab ipso iecore distribuunt in ve/
nas/ vnde colorē accipit. Habet em̄ iecur sanguinis
cōcreti colorē: z in eo amoris est sedes: vt tradunt sa/
pientes: diuiditurq̄ in quatuor fibz.

Iecusculū dimi. parū iecur. Pl. Duriū iecusculis fi/
bre ad numerū lung diez in mense cōgruere dicunt.

Ientaculū cibus q̄ añ prandiū sumit: qui prandiolū seu
pradiculū z vulgo collatio dicit. Suet. in vitel. Epu/
las trifariā semp: interdū quadrifariā dispertibat in
ientacula z pradia z cenaz comestationes. Mart.
Surgite iā vendit pueri ientacula pistoz. Cristareg
sonāt vndiq̄ lucis aues.

Iento as. aliquid añ prandium gusto. Var. in mar. Ve/
cant ac rempu. administrēt q̄ populi iērent. Atr.
Dū ereo domū ientare nulla inuitat.

Iessen oppidū Hieroū vocant: quo Ioseph in occurū
patriis Jacob in egyptū proceffit.

Ieiunium/ tempus quo a cibis abstinemus.

Ieiunū a cibis abstingo. Ieiun^o: q̄ a cibis abstinet.

Ieiunū penul. pro. Intellim sic dicit: q̄ nunq̄ qd ac/
cipit/ p̄inet: sed. prius ad inferiora trāsmittit. Doe/
maiores nostri birā: z p diminutiōne billā dixerunt:
vt inquit festus z billum neuro genere.

I Ante S

Igitur collectiua vel rōnalis cōiunctio est. Colligit est
supradicta illatione: hoc est rōne confirmat. Lice. p
Liga. Habet igit tubero qd accusator: marie op̄ra/
duz cōstētis rēū. Dicit et illatiua/ q̄ prepositis alijs
informat. p̄onit interdū p deinde siue postea. Ter.
in Eunū. Quid igit faciāt? Plau. in am. Si alit erūt
animati neq̄ dent q̄ perāt sese igit sūma vi: armisq̄
oppidum eorum oppugnaturōs.

Ignis a gignēdo. i. nascēdo dī: q̄ in eo nihil nascatur: z
oē qd nascit eū amittit z friget: vel q̄ seipm̄ pari/
at z paruis scintillis crescat in infētum. Sumit qnq̄
p meretricē: vt q̄ amator vrit. Arg. At mihi sese of/
fert vltro me^o ignis amynēbas. Tel q̄ meretrici au/
da est: vt ignis alimētorū. Dinc igne^o a. um. vt calor
igneus.

Ignis sacer/ morbus est a Pl. dicit q̄ a Dioscoride vo/
catur Erysipelas. Sūt z morbi qdā Erisipelatodes
vocati q̄tēs accessio interna cū dolore vebemēti cir/
cū viscera papif. Sed cū in cerebrū subitid malū re/
frigerant z impalescūt ora Erysipelas et in vulneri/
bus q̄ dī: cū sup inflammationē rubor vlc^o ambit: itq̄
cū dolore. pcedit: vt ait Celsus. Idē auctoz ignē sacz
ab Erysipelate diuersum facit. li. v. Venera ignis sa/
cri duo reddēs. Alterū in altitudine pustul cōtinuis.
Alter i sūmē cutis exulceratōe latū inereq̄bile Ery/
pelas Galeno ppie is tumor est q̄ ex tenui sanguie
interim z cū bis parte mēris ac seruētē p̄stet.

Ignio is. iui. itum. inflāmo. Hiero. Elo quū dñi igniuit
eum. Unde ignitus pro candente. Idem: Tor bois
multeri sagitta ignita diaboli. Et Apuleius ignitaz
esse maris stella dicit.

Igneo es. A quo ignesco is. Et est ignescere/ignem fle/
ri: quo Plinius vrit/ non ignire.

